

In memoriam

Hrvatski restauratorski zavod s tugom se oprostio od dugogodišnjih djelatnika Irine Šadure i Vlaha Pustića.

IRINA ŠADURA (1. 12. 1965. – 22. 9. 2014.)

Voda na Kamenu

Ima ljudi čija se prava vrijednost sagleda tek kad odu. Takva je bila naša Irina. Tiha i samozatajna, otišla je onako kako je i živjela – nenametljivo, bez buke. Kraj je došao prerano i prekinuo sa zrelošću očekivane životne i profesionalne izazove.

Nakon studija povijesti umjetnosti, etnologije i muzeologije, naizgled nimalo „glamurozan“ rad u dokumentaciji HRZ-a zasigurno nije bio njezin prvi izbor, ali s vremenom su je njezine ljudske kvalitete - savjesnost, preciznost, strpljenje i blaga narav - oblikovale u izuzetno pouzdanu i posvećenu konzervatoricu. Posebno prvih, još ratnih godina, kad su se svi podaci o evakuiranim umjetninama slijevali u dokumentaciju HRZ-a i istovremeno se prelazilo na novi digitalni sustav pohranjivanja podataka o građi, Irina je u timu konzervatora i restauratora dala izuzetno vrijedan doprinos.

U sljedećim desetljećima, odgovornost i suptilnost pristupa, pronalaženje inteligentnih rješenja i kreiranje baze podataka, omogućilo je nizu kolega i stručnjaka brz i pregledan uvid u golemu građu pohranjenu u arhivima Zavoda. Neiscrpna znatiželja vodila ju je u povijesno-umjetničkim istraživanjima, osobito u prikupljanju arhivskih dokumenata koji su precizno dopunjavali faktografije predmeta koji su se restaurirali u Zavodu. Sustavnim radom na dokumentiranju baštine Irina Šadura svrstala se među brojne marljive, rijetko vidljive kulturne radnike, uvijek u borbi s vremenom i nestajanjem baštine, ali nedovoljno prepoznate u procesu zaštite kulturnih spomenika.

Krhka pojava, ali pronicav duh otkrivao je da potječe iz obitelji začudnih žena - baka slikarica, a teta hrvatska pjesnikinja - obitelji koja je bila njezina snaga i utočište. U tako poticajnom okruženju razvila je vrlo osoban stil koji je izražavala smislom za detalj, slaganjem oblika i boja od najsitnijih svakodnevnih predmeta do osmišljavanja plakata za izložbe. Sve je bila igra i istinsko uživanje u malim životnim radostima.

Kao što voda urezuje utore u kamenu, Irina je svojim kontinuiranim radom dan za danom ostavljala trag za budućnost; zato i ostaje praznina koju će nama koji smo je voljeli i radili s njom biti teško popuniti.

VLAHO PUSTIĆ (1959. - 2014.)

Od samih je početaka svojega rada u Hrvatskom restauratorskom zavodu nesebično bio uključen u stvaranje dubrovačke radionice kojoj je i godinama bio voditelj. Kao vrstan stručnjak konzervatorsko-restauratorske djelatnosti ostvarivao je znatan doprinos u radu dubrovačkog Odjela.

Njegov rad na restauriranju umjetnina počeo je još za studentskih dana na projektima poput dubrovačke katedrale, Kneževa dvora, Muzičke škole, dominikanskog samostana, gdje je surađivao s doajenima restauratorske struke toga vremena. Dalekih devedesetih pod granatama je skupljao umjetnine po ranjenom gradu, stvarajući tako nukleus buduće radionice, najprije u prostorima samostana Male braće u Gradu, a potom u ljetnikovcu Stay na Batahovini. Ostvario je mnogobrojne projekte i kontakte koji su pridonijeli osuvremenjivanju i promicanju struke. Njegovom zaslugom radionica je dobila vrijedne donacije i ostvarila mnoge međunarodne suradnje.

Unatoč bolesti, godinama je radio vrijedno, predano restaurirajući mnogobrojne umjetnine Gradu koji je zaista volio. Posebna Vlahova ljubav bila je fotografija, područje na kojem je također ostvario zapažene rezultate. Njegove fotografije nalaze se u najvažnijim monografijama povijesti umjetnosti i restauratorskim publikacijama.

Nama djelatnicima posebno će nedostajati naš dobri kolega i njegov vedar, dragi duh i spremnost na svaki *škerac*. Dragi Vlaho, ostat ćeš zauvijek u našim pričama, sjećanjima, šalama i mislima. Fališ nam.

